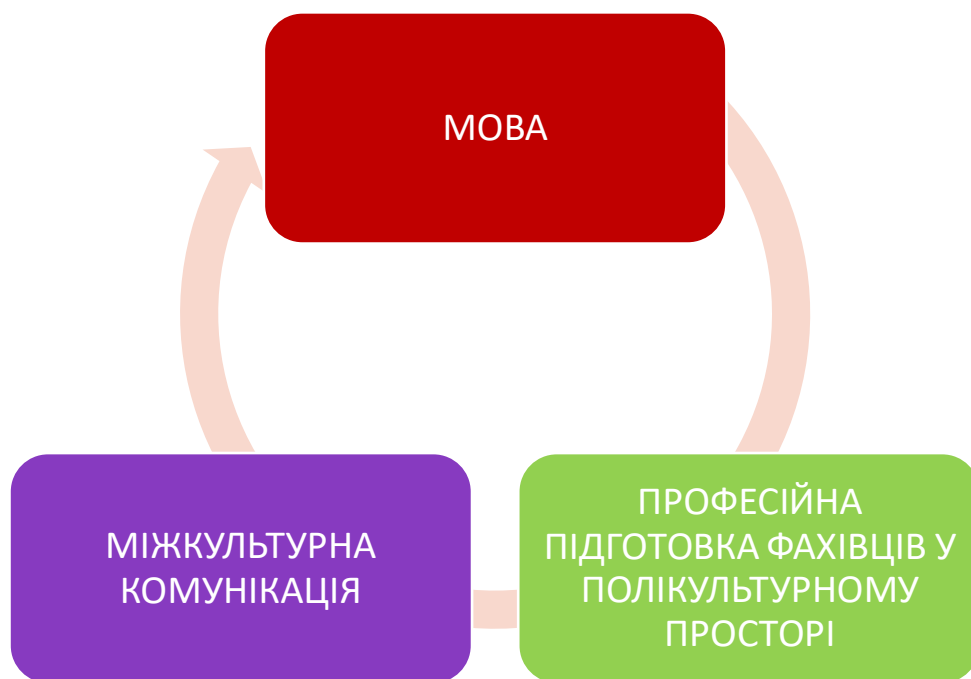

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ І

ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ

ХАРБІН – 2025

ОДЕСА – 2025

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Державний заклад

«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського» (Україна)

Кафедра перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики

Освітньо-культурний центр «Інститут Конфуція»

Інститут педагогічної освіти і

освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (Україна)

Харбінський інженерний університет (КНР)

Намсеульський Університет (Республіка Корея)

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ
І ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ**

Харбін – 2025

Одеса – 2025

УДК: 378:81'25-027.512(062.552)

Авторський знак: А43

*Рекомендовано до друку рішенням вченої ради
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол № 16 від 29 травня 2025 року)*

Актуальні проблеми філології і професійної підготовки фахівців у полікультурному просторі: Міжнародний журнал. – Випуск 8. – Харбін : Харбінський інженерний університет, 2025 – 136 с.

© Харбінський інженерний університет (м. Харбін, КНР), 2025

© Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса, Україна), 2025

ЗМІСТ

ВСТУП	11
СЕКЦІЯ I. НАГАЛЬНІ ПИТАННЯ ВІТЧИЗНЯНОГО ТА ЗАРУБІЖНОГО ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА	13
<i>Беляєвська Вікторія</i> . Специфіка перекладу фразеологічних одиниць.....	13
<i>Chen Haixia, Wu Xuan</i> . Ethical Risks of AI Translation: Toward a Global Governance Framework...16	16
<i>Ding Xin</i> . Cultural and Artistic Factors of Proverbs Representation in the Scale of Translation of a Literary Text.....	17
<i>Дерік Ілона</i> . Комп'ютерний переклад: виклики та перспективи.....	20
<i>Fan Yingfang</i> . A Study of Mechanism of AI-Empowered Adaptive Cross-Cultural Narrative Text Generation: Taking International Communication of Excellent Spiritual Heritage of Heilongjiang as an Example.....	22
<i>奧克薩娜·霍羅贊金娜 于奇加</i> 十九至二十世纪之交中国钢琴演奏的起源.....	23
<i>奧克薩娜·霍羅贊金娜 胡易</i> . 论课外教育机构中学生音乐价值观的形成方法.....	24
<i>Gao Heyue</i> . A Comparative Study on the Translation of Culture-Loaded Words in the Joy Luck Club from the Perspective of Functional Translation Theory.....	30
<i>聂玉环</i> . 电影《长安三万里》唐诗英译的海外传播与译介探究.....	31
<i>Iliadi Alexander I</i> . Interpretation of the «Dark» Textual Elements and Etymology.....	32
<i>Korolyova Natalia Livievna</i> . Conceptual Connections as a Translation Problem (The Concept “Lord” as an Example)	35
<i>Popova Oleksandra</i> . Synergism in Translation of Economic and Legal Documents in the Academic Sphere: Distinctive Parameters (on the Material of English, German, Chinese and Ukrainian)	38
<i>Сонко Юрій</i> . Проблеми використання нейромереж у перекладі художніх текстів з української мови англійською.....	42
<i>孙岩, 刘丹</i> . 生态翻译学视角下许渊冲英译古诗翻译研究 – 以杜甫《登高》为例.....	45
<i>Li Yueteng</i> . Polysystemic Perspective on Li Wenjun’s Translation of the Sound and the Fury.....	46
<i>Любимова Світлана</i> . Переклад у світлі комунікативно-когнітивної парадигми лінгвістики.....	47
<i>Моргун Олександра</i> . Лінгвокультурна компетентність у китайсько-українському перекладі: формування та розвиток у системі вищої освіти.....	50
<i>Wang Huan</i> . Transcoding Strategies in Traditional Chinese Music Interpretation Study.....	55
<i>杨子怡</i> . 中国婚礼中新郎新娘身份建构的话语研究.....	56
<i>姚怡伊</i> . RCEP 与 WTO 协同推动数字经济发展的机制研究——以新加坡为例.....	58
<i>张祎鑫</i> . 翻译转换理论视角下环境科学文本翻译实践分析.....	60
СЕКЦІЯ II. ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ СУЧАСНОГО ПОЛІКУЛЬТУРНОГО ПРОСТОРУ	61
<i>Avsheniuk Nataliia</i> . Benefits And Challenges of Using Chatgpt in English Language Learning by Higher Education Students: Ukrainian Context.....	61
<i>Ван Ченьсі</i> . Виховання підлітків засобами народного музичного мистецтва Китаю.....	64
<i>陈丽, 康晓芸</i> . 文学作品的地域文化表现——以《金上京史话》为例.....	67
<i>Glushchenko Volodymyr</i> . Tocharians and Their Languages: Linguohistoriographic Aspect.....	68
<i>Гуданич Наталія</i> . Педагогічний хакатон як засіб розвитку ініціативності суб'єктів освітнього процесу.....	72
<i>Kurasova Nataliya, Andrushchenko Anna</i> . The Role of Journalists in Shaping Public Opinion During Crisis Situations.....	76
<i>Лі Сюелу, Хуан Юйцзе</i> . Мультимодальні стратегії у навчанні східних мов як інструмент формування міжкультурної компетенції.....	79
<i>Li Shangyu</i> . Analysis of Chinese Female Discourse Power Changes in The Woman Warrior.....	81
<i>Liu Jiaxin</i> . Pragmatic Analysis of University Students’ Wechat Nicknames.....	82

inclusive governance, and adaptive regulation. A multi-tiered collaborative mechanism involving international, regional, and corporate actors is proposed, along with technical governance tools like blockchain-enabled corpus traceability and multilingual ethical risk warning platforms. By embedding ethical principles into policies and leveraging advanced technologies, the global community can harness the benefits of AI translation while safeguarding linguistic diversity and societal trust.

注：本文依托“教育部人文社会科学研究规划基金项目：新文科背景下的‘海军装备’特色平行语料库研究与应用”

References:

1. Brown, A., & Lee, K. (2023). Ethical Challenges in AI Translation: A Case Study of Medical Misinterpretations. *Health Informatics Journal*, 28(2), 123–135. <https://doi.org/10.5678/hij.2023.002>
2. Guo, R. (2020). *Ethics and governance of artificial intelligence*. Law Press China.
3. Li, M., & Wang, H. (2023). Research on cultural and ethical risks in AI translation. *Language and Translation*, 45(2), 78–90.
4. Liu, Y., & Zhao, Q. (2023). Protection strategies for low-resource languages in AI translation. *Ethnolinguistic Studies*, 37(1), 56–68.
5. ISO/TC 37. (2024). *Standards for Terminology and Language Resource Management International Organization for Standardization*. Retrieved from <https://www.iso.org/tc37>
6. Smith, J., & Johnson, L. (2024). The Weaponization of AI Translation in Geopolitical Conflicts. *Journal of International Security*, 15(3), 45–60. <https://doi.org/10.1234/jis.2024.003>
7. UNESCO. (2023). *Atlas of the World's Languages in Danger*. Retrieved from <https://www.unesco.org/languages-atlas>
8. Wang, J. (2023). Proactively addressing ethical risks in machine translation. *Social Sciences in China Press*, 3(21).
9. Wang, L. (2024). Constructing a global governance framework for AI translation. *International Law Studies*, 12(3), 89–102.
10. Zhang, W., & Chen, J. (2024). Applications of blockchain technology in corpus traceability. *Journal of Computer Science and Exploration*, 18(4), 112–125.

Ding Xin

*Deputy Head of International Exchange and Cooperation Department,
Harbin Engineering University
Harbin, China*

CULTURAL AND ARTISTIC FACTORS OF PROVERBS

REPRESENTATION IN THE SCALE OF TRANSLATION OF A LITERARY TEXT

Keywords: *proverb, cultural context, academic cooperation.*

Translation of fiction is, first of all, an interpretation of its fiction from the standpoint of a representative of another linguistic culture. This complex process

requires from the translator not only technical skills and knowledge of the language, but, above all, a deep understanding of the cultural and historical context, a conscious idea of the style and genre of the work, categorical and ideological factors. Preservation of the author's style, cultural and genre affiliation and nuances of the category of the fictional chronotope are necessary conditions for preserving the author's original idea and plot, i.e., for what the work was created. Factors contributing to a correct translation include accuracy and the ability to reproduce the emotional and aesthetic charge of the original, which ultimately forms the quality of the translated text.

The study of the influence of synergy on the translation of fiction texts on the preservation of the author's style is an important aspect of modern translation studies. In this context, it can be noted that speech acts not only as a communication tool, but also as a bearer of cultural and social values. An example of this is the proverb. The proverb as an element of the language system confirms that the same language can unite people despite their differences. They represent a link between speakers of a language that can be transferred from one language to another, reducing social gaps. Proverbs also illustrate the existence of an “enlightened culture” and a “common culture”, which often do not coincide. They are culturally loaded language units that can serve as illustrations in dictionaries, since they contain well-known lexicalized examples [1]. Translating proverbs is a difficult task, since it is not always possible to find an exact equivalent expression in another language. This underlines the idea that a proverb can only be translated with the help of another proverb, which requires from the translator not only a perfect command of both languages, but also an understanding of the cultural contexts. All languages have constant expressions that cannot be translated literally, but can be perceived as images. In such cases, not only the meaning of individual words is important, but also the general meaning of the expression. For example, the English "*carrot and stick*" is a metaphor for reward and punishment, and its translation as "胡蘿蔔加大棒" can convey the true meaning in Chinese (Ukrainian literally: "морквина та велика палиця", but it should be translated into Ukrainian "батіг і пряник"). Similarly, the English "*to have goose bumps*", literally translated as "мати гусячі горби", is adapted in some languages to other cultural realities, for

example, “*мати мурашки по шкірі*” in Ukrainian or “雞皮疙瘩” in Chinese. Also, the expression to «*spill the beans*», which literally means “*розсунати боби*” in Ukrainian and “撒豆子” in Chinese, conveys the meaning of “*give away a secret*”, but a literal translation loses its meaning without the appropriate cultural context. The expression “*a storm in a teacup*”, the literal translation of which is “*буря у склянці води*” in Ukrainian and “茶杯裡的風暴” in Chinese, is used to indicate an exaggerated reaction to a minor problem and has its analogues in other languages, and in the Ukrainian language there is also another expression with the same meaning «*робити з мухи слона*», in Chinese there is no idea of a glass, although “*a problem*” is similarly compared “*to a storm*” – “一場小小風波” (“*a small storm*”).

These examples illustrate how important it is to take into account the cultural context in order to avoid erroneous translation and adequately convey the meaning of the original text.

When faced with such phrases, a translator can use different strategies, in particular modulation or equivalence. For example, modulation can be used to simplify statements, changing their form to achieve greater clarity, while equivalence demonstrates how two texts can describe the same situation using completely different stylistic and structural means. This emphasizes the importance of synergy in translation, because a successful translation requires not only accuracy, but also a deep understanding of cultural contexts in order to preserve the author's style of the original.

Also, research into synergy in translation is extremely relevant in the modern world due to the spread of globalization and cultural exchange. As an intermediary between authors and readers, the translator faces numerous challenges, especially when it comes to conveying subtleties of style and cultural specifics.

One of the main problems in translation is preserving the original meaning of the statements. Proverbs, which often contain a deep cultural context, can lose their meaning when translated. The well-known English proverb “*A bird in the hand is worth two in the bush*” and its Ukrainian equivalent “*краще синиця в руках, ніж журавель у небі*” illustrate the idea quite correctly. The idea is quite consistent with a Chinese

idiom that is also associated with the image of a bird: “麻雀虽小，五脏俱全” (“*the sparrow is small, but everything is in its place*”). Despite the fact that these statements convey a similar idea, their images and cultural associations are different, which complicates the translator's task. In this context, it is important to convey not only the words, but also the essence of the expression. In such cases, it is advisable to use different types of translation: free (meaning by meaning) and literary (literal). This difference emphasizes the importance of adapting the text to the target audience, taking into account its cultural and linguistic characteristics. In the context of synergy, the translator must find a balance between accuracy and adaptation. This means that he or she must not only preserve the author's style, but also take into account how the text will be perceived in the new culture. Thus, synergy in translation becomes an important tool for preserving the cultural identity and stylistic features of the original work.

References:

1. Bohatyrets V., Kudelko Z., Melnychuk L. Growing Synergy between the Knowledge Society and Cognitive Translation Studies. 2021. URL: https://www.researchgate.net/publication/354402633_GROWING_SYNERGY_BETWEEN_THE_KNOWLEDGE_SOCIETY_AND_COGNITIVE_TRANSLATION_STUDIES (date of access: 30.12.2024).

Дерік Ілона

кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики,
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»,
Одеса, Україна

КОМП'ЮТЕРНИЙ ПЕРЕКЛАД: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Ключові слова: інформаційно-комунікативні технології, комп'ютерний переклад, CAT.

Протягом останніх десятиліть інформаційно-комунікативні технології (ІКТ) відіграють центральну роль у багатьох професіях, пов'язаних з мовою: перекладачі та технічні письменники використовують спеціальне програмне забезпечення для повторного використання частин тексту або вже перекладених речень, для дотримання вимог корпоративної мови, специфічної для клієнта, для забезпечення узгодженості термінології тощо. Оскільки кінцевою метою є підвищення якості та продуктивності, використання таких інструментів стало настільки повсюдним, що їх наявність здебільшого сприймається як належне.

При обговоренні ІКТ в усному перекладі важливо розрізняти технології за рівнем їх взаємодії

Наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ І ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ
ФАХІВЦІВ У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ**

Підписано до друку з оригінал-макета 29.05.2025.

Формат 60×84 1

/16. Папір офсетний. Гарнітура Times.

Обл.-вид. арк. 6,04. Ум. друк. арк. 147.

Тираж 300 прим.

Різографія.

Видавництво «Харбінський інженерний університет»
м. Харбін, вул. Наньтон, 145-1, район Наньган, 150001, КНР